

Temporary and permanent Dwelling

Daf Yomi - 'Halachah and Aggadah'

1. MISHNAH

IF ONE ERECTS HIS SUKKAH ON THE TOP OF A WAGGON, OR ON THE DECK OF A SHIP, IT IS VALID AND THEY MAY GO UP INTO IT ON THE FESTIVAL. IF HE MADE IT ON THE TOP OF A TREE, OR ON THE BACK OF A CAMEL, IT IS VALID, BUT THEY MAY NOT GO UP INTO IT ON THE FESTIVAL. IF THE TREE [FORMED] TWO [WALLS] AND ONE WAS MADE BY THE HANDS OF MAN, OR IF TWO WERE MADE BY THE HANDS OF MAN AND ONE WAS FORMED BY THE TREE, IT IS VALID, BUT THEY MAY NOT GO UP INTO IT ON THE FESTIVAL. IF THREE WALLS WERE MADE BY THE HANDS OF MAN AND ONE WAS FORMED BY THE TREE, IT IS VALID AND THEY MAY GO UP INTO IT ON THE FESTIVAL. THIS IS THE GENERAL RULE: WHATEVER CAN STAND BY ITSELF IF THE TREE WERE TAKEN AWAY IS VALID, AND THEY MAY GO UP INTO IT ON THE FESTIVAL.

GEMARA. According to whom is our Mishnah? According to R. Akiba, as it has been taught, He who erects his Sukkah on the deck of a ship, R. Gamaliel declares it invalid and R. Akiba valid. It happened with R. Gamaliel and R. Akiba when they were journeying on a ship that R. Akiba arose and erected a Sukkah on the deck of the ship. On the morrow the wind blew and tore it away. R. Gamaliel said to him, Akiba, where is thy Sukkah?

Abaye said, All are in accord that where it is unable to withstand a normal land breeze it is nothing; if it can withstand an unusually [strong] land breeze, all are in accord that it is valid. Where do they dispute? Where it can withstand a normal land breeze, but not a normal sea breeze;

R. Gamaliel is of the opinion that the Sukkah must be a permanent abode, and since it cannot withstand a normal sea breeze, it is nothing, while R. Akiba is of the opinion that the Sukkah must be a temporary abode, and since it can withstand a normal land breeze, it is valid.

OR ON THE BACK OF A CAMEL etc. According to whom is [this part of] our Mishnah According to R. Meir, as it has been taught, If he makes his Sukkah upon the back of an animal, R. Meir declares it valid and R. Judah invalid. What is the reason of R. Judah? — Since Scripture says, Thou shalt keep the feast of Sukkoth for seven days. A Sukkah which is suitable for seven days is called a valid Sukkah; if it is unsuitable for seven days it is not called a valid Sukkah. And R. Meir? According to Pentateuchal law this [Sukkah] is also suitable [for seven days], and it is only the Rabbis who decreed against it.

If he used an animal as a wall of the Sukkah, R. Meir declares it invalid and R. Judah valid, for R. Meir was wont to say, Whatever contains the breath of life can be made neither a wall for a Sukkah, nor a side-post for an alley nor boards around wells, nor a

covering stone for a grave. In the name of R. Jose the Galilean they said, Nor may a bill of divorcement be written upon it.

What is the reason of R. Meir? — **Abaye** replied, Lest it die. **R. Zera** replied, Lest it escape. Concerning an elephant securely bound, all agree [that the Sukkah is valid], since even though it die, there is still ten [handbreadths height] in its carcase. Regarding what then do they dispute?

Regarding an elephant which is not bound. According to him who says, Lest it die, we do not fear; according to him who says, We fear lest it escape, we do fear. But according to him who says, Lest it die, let us fear also lest it escape? — Rather say, Regarding an elephant which is not bound, all agree [that the Sukkah is invalid]; regarding what do they dispute? Regarding an [ordinary] animal which is bound: According to him who says, Lest it die, we fear [for that], according to him who says, Lest it escape, we have no fear. But according to him who says, Lest it escape, let us fear lest it die? — Death is not a frequent occurrence. But is there not an open space between [the animal's legs]? — [It refers to] where he filled it in with branches of palms and bay-trees. But might it not lie down? — [It refers to] where it was tied with cords from above.

And according to him who says, Lest it die, is it not tied with cords from above? — It may occur that it is made to stand within three [handbreadths] of the covering but when it dies, it shrinks, and this might not enter his mind.

Of Trees and Men

2. How did Rabbi Akiva start out?

They said: he was forty years old and had never studied anything. Once he stood at a well. He said, "Who engraved this stone?"

They told him, "[It was] the water, which drips upon it every day." And they said to him, "Akiva, are you not familiar [with the verse,] 'As the waters wear away the stones'?"

On the spot, Rabbi Akiva made the following deduction: If something soft [like water] could chisel its way through something hard [like stone], then surely the words of Torah, which are as hard as iron, can penetrate my heart, which is flesh and blood!" Immediately, he returned to studying Torah.

He went with his son, and they sat in front of teachers of young children. He said, "Rabbi, teach me Torah!" Rabbi Akiva held one end of the tablet and his son held the other end. He wrote him "*alef*" and "*bet*" and he learned them. Then he wrote from "*alef*" to "*tav*" and he learned it. He taught him *Torat Kohanim* and he learned it. He continued studying until he had learned the entire Torah. (*Avot De-Rabbi Natan*, version 1, chapter 6)

דירת קבע או דירת ארעי – בין הלכה לאגדה, דף יומי

1. **מתניתין** - העושה סוכתו בראש העגלה או בראש הספינה כשרה ועולין לה ביום טוב בראש האילן או על גבי גמל כשרה ואין עולין לה בי"ט שתיים באילן ואחת בידי אדם או שתיים בידי אדם ואחת באילן כשרה ואין עולין לה ביום טוב שלש בידי אדם ואחת באילן כשרה ועולין לה בי"ט זה הכלל כל שינטל האילן ויכולה לעמוד בפני עצמה כשרה ועולין לה ביום טוב:

גמ' מני מתניתין רבי עקיבא היא דתניא העושה סוכתו בראש הספינה רבן גמליאל פוסל ור"ע מכשיר מעשה ברבן גמליאל ור"ע שהיו באין בספינה עמד ר"ע ועשה סוכה בראש הספינה למחר נשבה רוח ועקרתה אמר לו רבן גמליאל עקיבא היכן סוכתך אמר אביי דכולי עלמא היכא דאינה יכולה לעמוד ברוח מצויה דיבשה לא כלום היא יכולה לעמוד בשאינה מצויה דיבשה כ"ע לא פליגי דכשרה כי פליגי בדיכולה לעמוד ברוח מצויה דיבשה ואינה יכולה לעמוד (ברוח שאינה מצויה דיבשה) רבן גמליאל סבר סוכה דירת קבע בעינן וכיון דאינה יכולה לעמוד ברוח מצויה דים לא כלום היא ר"ע סבר סוכה דירת עראי בעינן וכיון דיכולה לעמוד ברוח מצויה דיבשה כשרה:

או על גבי גמל כו': מתני' מני רבי מאיר היא דתניא העושה סוכתו על גבי בהמה ר"מ מכשיר ורבי יהודה פוסל מ"ט דרבי יהודה אמר קרא (דברים טז, יג) חג הסוכות תעשה לך שבעת ימים סוכה הראויה לשבעה שמה סוכה שאינה ראויה לשבעה לא שמה סוכה ורבי מאיר הא נמי מדאורייתא מחזא חזיא ורבנן הוא דגזרו בה.

עשאה לבהמה דופן לסוכה ר"מ פוסל ור' יהודה מכשיר שהיה רבי מאיר אומר כל דבר שיש בו רוח חיים אין עושין אותו לא דופן לסוכה ולא לחי למבוי ולא פסין לביראות ולא גולל לקבר משום רבי יוסי הגלילי אמרו אף אין כותבין עליו גיטי נשים

מ"ט דר' מאיר? אביי אמר שמא תמות. רבי זירא אמר שמא תברח.

בפיל קשור כולי עלמא לא פליגי דאי נמי מיית יש בנבלתו י' כי פליגי בפיל שאינו קשור למאן דאמר שמא תמות לא חיישינן למאן דאמר גזרה שמא תברח חיישינן.

למאן דאמר גזרה שמא תמות נחוש שמא תברח אלא בפיל שאינו קשור כולי עלמא לא פליגי כי פליגי בבהמה קשורה למ"ד גזרה שמא תמות חיישינן למ"ד גזרה שמא תברח לא חיישינן ולמאן דאמר גזרה שמא תברח נחוש שמא תמות מיתה לא שכיחא והאיכא רווחא דביני ביני דעביד ליה בהוצא ודפנא ודלמא רבעה דמתיחה באשלי מלעיל ולמאן דאמר גזרה שמא תמות נמי הא מתיחה באשלי מלעיל זמנין דמוקים בפחות משלשה סמוך לסכך וכיון דמייתא כווצא ולא אדעתיה.

2. "מה היה תחלתו של ר' עקיבא? אמרו, בן ארבעים שנה היה ולא שנה כלום. פעם אחת היה עומד על פי הבאר, אמר: מי חקק אבן זו? אמרו לו: המים שתדיר נופלים עליה בכל יום. אמרו לו: עקיבא, אי אתה קורא 'אבנים שחקו מים'?" מיד היה רבי עקיבא דן קל וחומר בעצמו: מה רך פסל את הקשה, דברי תורה שקשין כברזל על אחת כמה וכמה שיחקקו את לבי שהוא בשר ודם! מיד חזר ללמוד תורה. הלך הוא ובנו וישבו אצל מלמדי תינוקות. א"ל: רבי, למדני תורה! אחז רבי עקיבא בראש הלוח ובנו בראש הלוח. כתב לו אלף בית ולמדה. אלף תיו ולמדה. תורת כהנים ולמדה. היה לומד והולך עד שלמד כל התורה כולה".
(אבות דרבי נתן נוסח א', פרק ו')